

Литературни конкурси – стр. 18

КУЛТУРЕН КАЛЕЙДОСКОП

СДРУЖЕНИЕТО НА ПИСАТЕЛИТЕ ВЪВ ВАРНА ЩЕ ОТБЕЛЕЖИ 20-ГОДИШНИНАТА СИ НА 14 МАЙ

Творците от Сдружението обявяват ден на отворените врати в Дома на писателя на 13 май по повод 20-годишнината на своето обединение и на неговото печатно издание – вестник „КИЛ“

Поради наложила се промяна в програмата на ТМПЦ- Варна, литературно-музикалният спектакъл по повод 20-годишнината на Сдружението на писателите в морската столица ще бъде не на 30 април, а в съботната вечер на 14 май от 18:30 ч. във Филиала на Драматичния театър „Стоян Бъчваров“. Водещата роля си запазват варненските актьори Пламен Георгиев и Мария Гинкова. Входът ще бъде свободен.

Петъчният ден на 13 май Сдружението на писателите обявява за ден на отворените врати. От 10 до 19 часа в залата на Дома на писателя на ул. „Крале Марко“ №11 ще бъдат изложени книги на писатели от Сдружението, а автори ще посрещат любители на художествената литература и ще дават автографи. Въпреки ограничения тираж на изданието, ще присъства и „История на Сдружението на писателите – Варна“, както и юбилейният брой на вестник „КИЛ“ в 20 страници. Броят на страниците е символ, тъй като и печатното издание на Сдружението също навършва 20 години. В рамките на Майския салон на изкуствата вестник „КИЛ“ е включен с представяне на 10 май от 18:30 часа в галерия „Графит“ на бул. „Княз Борис“ 65.

В творческата програма на Сдружението на писателите през май е включена литературна вечер на Ценка Илиева (20 май) от 18 часа в Дома на писателя. В Майския салон на изкуствата ще имат изяви и още двама творци от Сдружението на писателите – Валери Станков, с литературна вечер в галерия „Графит“ на 13 май от 18:30 часа и Иван Обретенов (с участието и на Христо Христов и Владимир Стоянов) в галерия „Арт Маркони“ на ул. „Охрид“ 22 от 18:30ч. на 3 май, където присъстващите ще могат да се насладят на живопис, скулптура и авторска песен под обединяващия наслов „У дома“.

ВАРНА Е ФАВОРИТ ЗА КУЛТУРНА СТОЛИЦА

Варна има повече шансове да бъде избрана за европейска културна столица от останалите, изявили желание за домакинство, български градове. Това мнение изразява пред „Позвънете: ВестникЪт“ председателят на парламентарната комисия по култура Даниела Петрова.

Според нея морската столица стои по-добре дори и от София. Варненската община работи усилено по проекта, но не афишира толкова дейността си, смята Петрова. Като много полезни тя

посочи срещите, които варненските експерти по култура са провели с представители на други страни, които са били домакини или участват в надпреварата. Градът ни непрекъснато разширявал и културния си афиш, растял и броят на фестивалите. Показателен бил и фактът, че все повече хора се връщали в театъра и операта. Според депутата местната власт полага сериозни усилия и да опазва културно историческото си наследство.

Има усилия и резултатите се виждат, каза Даниела Петрова. По думите ѝ единственият пропуск е, че усилията на институциите не са стиковани. Според шефката на комисията по култура може да се мисли и в по-широк мащаб, като се включат културни маршрути като Варна – Балчик и Варна – Бяла. Добра възможност е и да се взаимства опитът на Италия и да се наблегне на религиозния и културния туризъм. Със сигурност идеята на Пловдив да покани популярната етнопевица Ицар няма да даде желаните резултат.

Тезата, че се работи усилено по проекта „Варна – културна столица на Европа“, застъпиха и зам.-кметът по културата Коста Базитов и председателят на ресорната комисия към Общинския съвет във Варна доц. Константин Трошев.

КАТАЛОГ “ЦЕННОСТИТЕ НА ГРАДСКА ХУДОЖЕСТВЕНА ГАЛЕРИЯ”

Проектът е част от кандидатурата на Община Варна за Европейска столица на културата през 2019 г. и е подкрепен от Програмата за творчески проекти

Реализиран от екип на Градска художествена галерия - Варна съставител: Ванко Урумов
фотограф: Александър Николов

превод: Милица Капричева
редактор: Марина Попова
фондохранител: Пламен Аврамов

Проектът почита творците, изграждали през годините духовния облик на Галерията. В основата на създаването му са уважението и признанието към тях.

В каталога присъстват няколко колекции:

- Колекция от “Портрети на делегати участници в подписването на Вестфалския мир през 1648 г.” 9 портрета на знатни особи от Гент, рисувани 1647-48 г. Дарение от г-н Иван Станчов;

- Колекция от “Шест миниатюри”, повлияни от школата на т.нар. “малки холандци” неидентифицирани като място и датировка. Дарение от художника Ангел Атанасов;

- Колекция “Борис Георгиев” от 13 произведения на Борис Георгиев, дарени от дъщерята на художника-г-жа Вирджиния Джакомети;

- Колекция от фотографии, дарени от Иво Хаджимишев от проектите му - “Хенри Мур” и “Нормандия - места на памет”. Тази колекция сложи началото

на най-новия отдел на фонда “Съвременно изкуство и фотография”;

- Колекция “Българско изобразително изкуство от края на XIX до началото на XX век”.

Като статистика в тази колекция са представени 161 български автори, родени от 1856 до 1980 с 341 творби, включително и 15 скулптори с 26 произведения.

ИВАЙЛО БОРИСОВ С НАГРАДАТА ЗА БЪЛГАРСКА ПРОЗА “ЮЖНА ПРОЛЕТ” 2011

За книгата
“Неприличен роман 01”

Писателят Ивайло Борисов спечели наградата за българска проза на тазгодишния конкурс за дебютна литература „Южна пролет“ в Хасково.

Конкурсът се проведе за тридесет и девети път, а целта му е да награди най-талантливите дебютиращи писатели в областта на поезията, прозата и киносценариите.

Победителите бяха обявени от председателя на журито – проф. Боян Биолчев, а статуетките бяха връчени от кмета на града - Георги Иванов. Освен парична награда, Ивайло Борисов получи званието „Лауреат“ и приза бронзов Пегас за книгата си „01. Неприличен роман“ (ИК „Колибри“, 2010).

„01“ е книга за младия човек с големи амбиции и стремежи, роден в неподходящо време и на неподходящо място. Книгата е плод на реалността без розови очила, подигравка и на места безжалостна гавра с българската реалност – късния соц и ранния див капитализъм, българските порядки и криворазбраната „българщина“.

Ивайло Борисов е роден през 1976. Пише под различна форма от дете, като първите му публични прояви са през 2000-та, а първата си книга издава 10 години по-късно. В момента готви не само продължението ѝ, но и 2 отделни други книги, а когато ги издаде, ще има ръкописи за още 2, понеже му е много лесно да пише.

От две години и половина е щастливо женен, има син на 4 месеца и котка на 5 години.

Бъдещите му проекти включват микс от търговия, медии, книги, филми и дизайн, но най-вероятно ще бъдат реализирани извън България, тъй като тя вече е тясна за амбициите му.

ЕЖЕГОДЕН МАРАТОН НА ЧЕТЕНЕТО

На 18, 19, 20 и 21 април 2011 г. във Варна се състоя ежегодният Маратон на четенето, който Регионална библиотека „Пенчо Славейков“ организира и координира. Маратонът стартира на 18-ти април в Стаята на приказките в Детски и средношколски отдел, в 11 часа - с четива, свързани с Великден. От 19 ч. започна „Под мишница с книжчица“ на частна детска занималня „Игралница – занималница“, отново в Детски и средношколски отдел.

На 19-ти април в каталож-

ната зала на библиотеката в 8.30 ч. се чете поезия от патрона на библиотеката – Пенчо Славейков*, по повод 145-та годишнина от рождението му. Много и разнообразни бяха местата за четене – училища, гимназии, детски градини и занимални, читалища, домове за деца и за възрастни хора, институции, пенсионерски клубове. През целия ден представители на библиотеката посещаваха различните сцени, включваха се в четенето и връчваха грамоти на редовните участници. В 18 часа в общата читалня на основната сграда на библиотеката бе посрещнат варненският автор Людмил Станев.

На 20-ти април ученици от СОУ „Найден Геров“ представиха любимите книги в Детски и средношколски отдел, а в ОУ „Черноризец Храбър“ ученици и родители прочетоха заедно свои предпочитани страници. В 20 часа започна „Една приказна нощ в библиотеката“ с деца, които прекараха нощта в читалните зали на библиотеката в занимания, свързани с книгата.

На 21 април в библиотеката на ОУ „Г. С. Раковски“ деца четяха басни от Лафонтен и приказки на Ран Босилек, а в Актовата зала на същото училище учениците от английските паралелки представиха заедно с Рева – доброволец от Корпуса на мира – празници и обичаи, свързани с Великден.

ВЕЛИКДЕНСКИТЕ ТЕАТРАЛНИ СЕДМИЦИ 2011

Великденските театрални седмици 2011 се осъществиха с подкрепата на Община Варна, хотелите. „Аква“, „Голдън тюлип“, фирмите „Фама“, „Лакис“, „Сватбен ден“ и медийните партньори ТВ „Черно море“, в. „Черно море“, Дарик Радио и сдружение „Морско синьо“. В Страстната седмица актьорите от ДТ „Стоян Бъчваров“ представиха на своите варненски зрители „Горчивите съзвиз на Петра фон Кант“ от Райнер Вернер Фасбиндер, режисьор Стоян Радев Ге. К. и „Страсти под брястовете“ от Юджийн О’Нийл, режисьор Димитър Стоянов, а на сцената на ДТ „Сава Огнянов“ в Русе гастролираха със спектакъла на Лилия Абаджиева „Фауст“ по Гьоте. „Фауст“ има две номинации за наградата ИКАР на САБ (2011) – за сценография и майсторско техническо изпълнение, отличен е и с две награди на фестивала „Сцена на кръстопът“ в Пловдив (2010) за най-добро представление на голяма сцена и за режисура на Лилия Абаджиева.

“ГРОЗНИЯТ” ОТ МАРИУС ФОН МАЙЕНБУРГ

Театър „Българан“
Режисьор Василена Радева
Сценография и костюми Владимир Славов
Композитор Тодор Стоянов
Превод: Гергана Димитрова
С участието на Калин Врачански, Росен Белов, Михаил Милчев, Милен Николов

Лете е грозен, ужасно грозен и цял живот не се е намерило кой да му го каже. Така той живее в щастливо неведение за себе си, докато внезапно се оказва, че „с това лице не може да продава“. След разкритието, че собствената му жена не може да го погледне в лицето, Лете се подлага на пластична операция и се сдобива със свършеното лице. Новата външност предизвиква както бум в кариерата му, така и магнетична популярност сред жените. Но не за дълго, защото се оказва, че това го може всеки.

„Грозният“ на Мариус фон Майенбург е комедия, която акцентира върху понятията идентичност и външна красота или върху точно обратното! Това е нова и провокативна немска пиеса, която се забавлява с тъжни истини за човешката ни същност, за абсурда на времето, в което живеем и на средствата, с които се доказваме.

КИЛ

“АСКЕЕР” ЗА КОСТА ЦОНЕВ

Големият актьор получава войника на Чапа за цялостната си кариера. Морфов и Москов пак са конкуренция.

Коста Цонев ще черпи на 23 май, когато получава “Аскеер” за цялостната си бляскава кариера. Големият актьор, който през последните години остана извън борда заради серия от здравословни проблеми, вече е готов за нови подвизи и слава. Към легендарната статуетка на Георги Чапкънов вървят и 5000 лв. за десерт.

Традиционната церемония за 21-ви път ще събере талантите и поклонниците във военния театър. “Аскеерите” отново ще отидат в ръцете на най-нашумелите личности и спектакли за сезона, гарнирани с финикийски знаци - по 2000 за всеки отличник. Конкуренцията почти повтаря схемата на “Икарите”. Новите играчи са малко - тези, чиито премиери излязоха буквално напоследък.

Александър Морфов и Теди Москов пак се надпреварват с “Полет над кукувиче гнездо” и “Сирано дьо Бержерак”. Единствената дама в компанията им е Маргарита Младенова със “Зимна приказка”. Нейната версия по Шекспир пък вкара “Сфумато” в топ 3 на състезаващите се трупи - другите са Народният със “Сирано дьо Бержерак” и Младежкният с “Кола Брьонон”. Владимир Люцканов, режисьорът на драматизацията по Ромен Ролан, пък ще дирижира зрелището на 23 май.

Изходът в битката за “Аскеера” при мъжете в главни роли този път е абсолютно непредвидим. Валентин Ганев е много силен като Бащата в едноименната постановка на Йоско Сърчаджиев по Стриндберг. Деян Донков е в горещата листа със Сирано, а Мариус Куркински с “Българските разкази” по Ангел Каралийчев, за които вече беше оценен с “Икар”. Нито явно, нито тайно гласуване ще задоволи феновете. Както каза Теди на “Икарите”,
На стр. 3

КУЛТУРЕН КАЛЕЙДОСКОП

От стр. 2

винаги ще има някой недоволен. Въпреки че точно тези тримата безкрайно се уважават.

При мъжете в поддържащите персонажи също е сложно

Владо Карамазов е крайно колоритен и готин като Кристиан дьо Новилет в “Сирано”, а Иван Бърнев е перфектен като Били в “Полет над куковиче гнездо”, за който взе “Икар”. Стоян Радев се надцаква с тях като Мефистофел, дявол, дух на ада във “Фауст” на Лилия Абаджиева във Варна.

При дамите във водещите роли би трябвало първа да класира Невена Мандаджиева - съвършена като “Кралицата майка” в “199”. Нейната партия е изключително сложна и затова изпълнението се отчита като още по-виртуозно. В тройката са още Бойка Велкова, чудесна като Вайълет в “Август в Оклахома” в Народния, и Ирини Жамбонас прекрасна като Ремей в “Канкун” - “Зад канала”, за която взе “Икар”.

Логично е от “поддържащите” актриси “Аскеера” да отиде при Гергана Кофарджиева. Съпругата на Любен Гройс обаче не би била “наградена за заслуги”, а заради Щиглеца и Жената над 70-те в “Преди/След” на Иван Добчев в театър “София”.

Темпераментната Ангелина Славова е номинирана като Ана в “Карнавал” на Младежкия, а Радена Вълканова като властната Барбара Фордъм в “Август в Оклахома”.

Между изгряващите звезди екшънът е на пълни обороти

Бойко Кръстанов като Автолик, тъмничар и служител в “Зимна приказка” излиза срещу своя авер на сцената и в “Стъклен дом” Явор Бахаров, който пък е Флоризел в отличната вер-

сия на Грети. Павлин Димитров като Обичащия в “Първа любов” също има шансове, но сигурно ще му е трудно да излезе срещу момчетата от киното и телевизията.

При художниците е още по-драматично. Без грешка и супер е сценографията и на тримата - Васил Абаджиев за “Фауст”, Даниела Олег Ляхова за “Зимна приказка”, Чавдар Гюзелев за “Сирано дьо Бержерак”, вече прибрал “Икар”. Костюмите на Даниела Олег Ляхова в “Зимна приказка”, на Петя Стойкова в “Кола Брьонон” и на Свила Величкова в “Сирано дьо Бержерак” са като за кино. Композиторите, борещи се за “Аскер”, са Асен Аврамов (“Зимна приказка”), Антони Дончев (“Сирано дьо Бержерак”) и Кирил Дончев (“Кола Брьонон”). На лъскавото събитие както винаги се очакват министри, звезди, бизнесмени.

АЛБЕНА АТАНАСОВА

ВЕЛИКДЕНСКИ КОНЦЕРТ
С МУЗИКА ОТ БЕТОВЕН
И МОЦАРТ

На 21 април – Велики четвъртък, Държавна опера Варна предложи на своята публика Великденски концерт с творби от Моцарт и Бетовен - музиката, която в очакване на Възкресението, слуша целият християнски свят. Под диригентството на Иван Филев прозвучаха: Увертюра към оп. “Сватбата на Фигаро” от Моцарт, Концерт за пиано и оркестър №3 от Бетовен със солист Тодор Петров и “Реквием” от Моцарт със солисти Даниела Димова, Бойка Василева, Арсений Арсов и Евгений Станимиров.

След Реквием в ре бемол мажор от Роберт Шуман, включен в миналогодишния концерт в навечерието на Великден, сега по тра-

диция бе отдадено дължимото на един друг Реквием, сътворен от гения на Моцарт. Както е известно, през лятото на 1791 г. Моцарт получава поръчка за написването на Реквием от тайнствен поръчител, като едва след смъртта на композитора се разбира, че граф Франц фон Валзегт е поръчал произведението в памет на покойната си съпруга Анна. Със средставата на музикалната изразност Моцарт вълнуващо разкрива един дълбок свят на човешки преживявания – от душевен смут, през бездна от скръб и страдания, до умиротворен покой. Целият Реквием е проникнат от страстна обич към човека и горещо съчувствие към страданията му. Преобладават скръбно-трагични настроения, но има и контрастиращи части, пълни с просветление, както в квартета Benedictus (Благословен) или в ликуващите Sanctus и Osanna, които всъщност открояват характерната за жанра трагичност. Моцарт не успява да довърши своя Реквием – това прави неговият всеотдаен ученик и приятел Зюсмайер.

ПОЧИТ ПРЕД ПАМЕТТА И
ТАЛАНТА НА КАТЯ ДИНЕВА

Паметта на забележителната българска актриса Катя Динева почетоха на 11 април, представители на държавни и културни институции, много граждани. На поклонението в сградата на Драматичен театър „Стоян Бъчваров” съболезнователни адреси, венци и цветя бяха поднесени от името на Вежди Рашидов – министър на културата на Република България, Даниела Петрова – Председател на Комисията по култура, гражданско общество

Христо Каварналиев - Стара Варна. Първото българско училище, акварел, 49/32.5 см.

и медии в НС, Павел Димитров – народен представител от ГЕРБ, Варна, Данчо Симеонов – областен управител на област с административен център Варна, лично от Кирил Йорданов – кмет на Община Варна, Николай Апостолов – председател на Общински съвет Варна, Богдан Караденчев кмет на район Аспарухово, Пламен Градинаров – кмет на район Приморски, общински съветници и директори на дирекции в Община Варна, от името на Сергей Станишев – председател на Националния съвет на БСП, също от Областен съвет на БСП Варна, Съюз на артистите в България, Фестивален и конгресен център Варна, Държавен куклен театър Варна, разбира се от Театрално-музикален продуцентски център Варна и Драматичен театър „Стоян Бъчваров” и др.

Пламен Георгиев, артистичен директор на ДТ „Стоян Бъчваров”, говори за ярката творческа личност на Катя Динева, едно от емблематичните имена на

Варненския драматичен театър, пресъздава с изключително актьорско майсторство уникални човешки съдби в над 120 роли на театралната сцена и на филмовия екран, носител на всички театрални награди, 3 награди Варна, Народен артист, Лауреат на Димитровска награда, Почетен гражданин на Варна, незабравим колега и приятел. С прочувствени думи се сбогува с Катя Динева и ветеранът Михаил Зидаров, стъпил преди години заедно с нея на варненската сцена на изкуствата – той на оперната, тя – на театралната. Още много творци, приятели и почитатели на Катя Динева поднесоха съчувствието си на Юлияна Чернева, трето поколение актриса във Варненския драматичен театър, наследила призванието от майка си и дядо си Христо Динев, един от основателите на Варненския драматичен театър. Множеството придружи тленните останки на Катя Динева до старите гробища, където бе извършен погребалният ритуал.

КИЛ

СВЕЩЕН Е ЖИВОТЪТ НА САМОТАТА, В КОЙТО ТРЯБВА ДА ПОВЯРВАШ

От стр. 1

менния читател с античните факти, вярвания и образи именно през тях, а не през призмата на някаква неопределена извън историческа каузалност. Това е едно много начетено, много компетентно писане върху старата история на Варна и религиозните вярвания и представи и религиозните символи на жителите на античния полис, около които са натрупани немалко аналитични прочити и фактологични проучвания. Людмила Стоянова ги преброява с огромно трудолюбие и хладнокръвна увереност.

И колкото “Пантеонът на Одесос” е книга, отправена към онези, които също като нея искат „да практикуват разбиране”, които вярват в метафизическия смисъл на отвореното общество – като разногласие и диалогичност, толкова изследването на **Борислав Дряновски “Кметове-те на Варна 1878-1903”** доразвива идеята, че за да живеем като културни личности, означава да съществуваме исторически. Защото, според мярата на неговото разбиране за смисъла на това, което правим, за да съществува в нас историята и ние в нея, на-

учаването, разпознаването и възпроизвеждането е колкото абсолютно необходимо, толкова и недостатъчно. Докосвайки се до многобройните факти, анализирайки политиката и управлението на кметовете, както и връзките им с обществено-политическата среда и социално-историческата действителност, Борислав Дряновски стига до извода, че за изграждането им като личности и бъдещи общественици, политически, стопански и културни дейци, изиграват роля много фактори - идеите, които са възприели от епохата, какво влияние е оказало върху тяхното изграждане като личности семейната среда, учебните заведения, в които са учили, връзките и взаимоотношенията с други представителите на обществения, стопански и културен елит на страната и чужбина, роднинските връзки и взаимоотношения и т.н. Книгата е предназначена за всички, които обичат Варна, за всички, които са родени във Варна, живеят или не живеят тук, но обичат и не могат без Варна, за всички, които са работили, работят и ще работят градът ни да става все по-привле-

кателен и космополитен.

Историческата тема ще завърши с две краеведски издания – на **Кирилка Стойнова**

“Д-р Стойко Юрданов – борборник и просветител”, и “**Ти корена пази. История на с. Яребична, община Аксаково**” на **Руска Даскалова**. Макар да е ясно, че в историята трудно можеш да се наречеш “откривател”, все пак в книгата на Кирилка Стойнова има внушения и концепции, които по свой специфичен, оригинален начин търсят мястото на д-р Стойко Юрданов в различните му професионални превъплъщения – като лекар в Румъния, участник в Сръбско-турската война и в боевете за освобождаването на България, депутат в Учредителното народно събрание, губернски лекар във Варна. Великолепеното познаване на изобразената епоха позволява на авторката да направи не само точен подбор на фактологическия материал, но и при синтеза на фактите да издири причинно-следствената връзка между тях.

“**Ти корена пази...**” разкрива най-важните моменти от историята на с. Яребична, традициите,

обичаите, фолклора, бита, духовната култура. Изграждайки духовната атмосфера на миналите времена на заедност и съпричастност, Руска Даскалова внимателно проследява отражението на войните от началото на XX век, големите социално-политически процеси след 1944 г. и в началото на 90-те години. Смисълът и целта на написаното авторката синтезира така: “За кратко сме на този свят. Мимолетен е нашият живот. Но трябва да знаем, дължни сме да знаем, че имаме свои корени, че преди нас са били други, които са живели достойно, а след нас идват децата ни. И колкото по-добре познаваме това минало, толкова по-лесно ще намерим пътя към самите себе си и към своето начало.”

“**Лилав мед**” е замислена и осъществена като билингвистично издание. В нея **Владимир Стоянов** се опитва да събере захвърления порив за **биография от Варлам Шаламов**, да омиротвори онези “няколко живота” (по думите на поета). С книгата преводи на Варлам Шаламов Владимир Стоянов доказва, че е не само един блестящ преводач, а също и

изследовател в сферата на културата - проникващият напред във времето творец изгражда своя голям замисъл спрямо бъдещето. “Лилав мед” има по-голяма, неопределена стойност като първото цялостно представяне на известния руски поет на български език. Съставителството, циклизирането на творбите и техният превод са изцяло дело на Владимир Стоянов и тези факти правят книгата документално и художествено свидетелство за трудната мисия на поета в абсурден и деформиран свят, в който пропорциите са гротесково размествени и всичко - включително немислимото - е възможно. И два въпроса: “Накъде пътува свободен Одисей?” - към смъртта. “Накъде пътува несвободният Шаламов?” - към свободата. Изводът: Вл. Стоянов не е само преводач на Варлам Шаламов, той е негов съмишленик, а бих казал – и съучастник.

Защо завършвам с Шаламов? Най-вече заради светлината, която се излъчва от неговото лагерническо слово. И пестеливостта, с която отбира речните камъчета, очаквайки онази лодка, за която ни пишеше в последните редове на последния си роман Атанас Липчев.

МЕТАФОРИЧНИ ЕКСПЛОЗИИ

Валери Станков, „Буквар за влюбени“, издателство „Захарий Стоянов“, С. 2011 г.

Всяка лирическа сбирка на Валери Станков вълнува, тревожи и предизвиква възторг и трепет у читателите. Той е единосъщ, но и винаги различен. Ту ще ни изненада със съвършено неочаквана трактовка на най-банална тема и ще изтръгне от нея скритата ѝ изкуствена красота, ту ще ни потопи в бездните на свръхсложни екзистенциални и есхатологични размишления, сякаш в някакъв несъзнателен шепот репликира Хайдегер или Киркегор.

„Буквар за влюбени“ е книга, която обаче цялостно ще преобърне представите на съвременната критика за границите и пределите на поетическото изображение. Стихотворенията на Валери Станков в нея приличат на самородни късове полускъпоценни камъни, странни и невиджани амалгами, изтръгнати от водовъртежа на апокалиптични страсти; могъща, разтърсваща, почти по уолтуитмановски епично разгърната образна система, предизвикателни и съзнателно търсени метафорични експлозии. (...)

Поетът цял е лавина от страсти, потеглила неудържимо към неведоми бездни и недостижими върхове, мамещо кресчендо на покрусата и възтора, любовното опиянение и абсолютната самота, лудата динамика и нирваната.

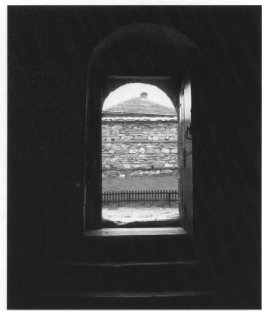
БУКВАР ЗА ВЛЮБЕНИ

Темане ли ти сторих, че Господ изсипа над мене река?
Цианкалий ли ръснах на дечицата свои в компота?
С всеки ред – ситно-ситно написан от моята слаба ръка,
аз към теб съм вървял – неотлъчен и сам, и без ропот.
Ако утре ще съмне, ще ти кажа няколко плахи неща –
учил съм ги в букварчето, което си носех на пазвица,
например – обичам те, лека нощ, добра стига, ласка и доброта,
туй то – изгуби ми се букварчето, плъховете ми го изядоха.
Не преминах пустини – и с теб не вървах край реки,
сигурен съм обаче, че ти си вървяла в стърнището,
през което ми се търкаляха отеснелите брачни халки
и си влачех синджирите, прикован на стената към Нищото.
Върху мен се изсипваха дъждове, милвали кулата на Вавилон,
ние с теб си говорим на различни, но ясни езици –
ти носиш слънце в косици и сенце за грохналия ми кон,
ще ти платя със 7000 метра ята незазидани птици.
Да поседнем в тревите, дълъг е пътят, от буквара сега ще чета,
всичко, което знам, ти го спастрих от плъховете и язовците,
време е да се пиляе – сиромаш през твоите натежали, златни жита,
ето ти го букварчето – на сухеца в скрина да си го пазиш.
Късах страница по страница от преминалия без теб мой живот
и се уча да съгвам от светлината – и да пускам хартиени птици...
Ако още си Господ и нейде те има, да ми я пазиш в небесния свод,
Не ми взимай зениците, Господи,
не ми взимай зениците!

КРАЯТ СЕ ОТЛАГА ЗА ОТВЪД

Светът е мой –
бях вредом у дома си.
Бог щедро песента ми награди –
аз ти редих не звездните атласи.
Редих ти ситни нанизии звезди.
Светът е път за връщане във Рая.
През портите със райския обков
влез в моя ден – и остани до края.
А края се отлага
със любов.

Валери Станков БУКВАР ЗА ВЛЮБЕНИ

В тази поезия тупти ритъмът на народната песен, оживяват стародавни обреди, прелитат сенките на поверия и наричания, клокочат хилядолетни цивилизационни пластове. Всичко сякаш е едно кълбо, изваяно едновременно от лед и огън. Като отвъдни нашепвания звучат мотиви от поезията на големите наши предходници, великите духовни айсбери (Яворов, Гео Милев, Вапцаров), върху чиито невидими плеци стъпва Валери Станков.

След „Буквар за влюбени“ съвременната българска поезия вече става друга.

Из послеслова на Иван Гранитски към „Буквар за влюбени“

Кни
КУЛТУРА ИЗКУСТВО ЛИТЕРАТУРА
Д-Р МАРКО ИЛИЕВ

ЗА КУЛТУРАТА, ЕРУДИЦИЯТА И ИЗКУСТВОТО

Неформатни текстове

като автор, и като прочитател*. И субективно, и обективно, за мен съществуват два вида изкуство – животоописателно (подражателно) и концептуално (претворително). Преобладаващата част от изкуството, което се прави не само у нас, но и в света, е животоподражателно. При това, не само от творческо безсилие или от комерсиални съображения. Има и талантливи автори, които страдат от животоподражателен синдром в изкуството и робуват на традиционни възгледи за приемственост, за непреходност и други подобни заблуди, включително и идеологемни.

В този порядък на разсъждения, още като студент бях стигнал до едно твърде крайно заключение, че в литературата не може да се говори за талант, или, ако съществува такъв, то го притежават само тези, които правят революция в литературата, взривяват стереотипи, създават митологии (Достоевски, Пруст, Джойс, Кафка, Бретон, Камю, Пирандело, Бекет и още колцина претворители). Тъй като втората сигнална система е присъща на всеки човек, създава илюзия у много хора, че притежават талант за словесно творчество и ги отклонява от истинското им призвание в живота. По-късно, на средна и зряла възраст, бях се поотказал от това си крайно заключение, но ето че сега, на една още по-зряла възраст отново приемам някогашното си крайно заключение, поради пълната девалвация и мавовизация на писаното слово.

Степенувано, най-неотменното нещо за човека е дишането, но не остана кислород в атмосферата, особено в духовната.

Има нещо неповторимо, велико, безсмъртно и в най-кратка-

та (колкото трае мечтателна въздишка) любов.

Според днешното разбиране за социализация на индивида, той не трябва да се стреми да е някой или с някого, а да бъде един от всички никои.

Ако се опитам да институционализирам **вътрешната обреченост на личността** (моята основна творческа концепция), тогава бих я нарекъл вътрешна прокуратура, а нейната същност бих я определил като интуитивно-процесуална институция, съблюдаваща и санкционираща морално-волевите проявления на Аз –а, и най-вече на неговия агресивен нагон. Нали и Артур Шопенхауер разглежда волята като безнравствена и неразумна сила.

Аз не съм приятел на хората, но безутешно плача за човека.

ПОТРЕБНОСТТА ОТ ПИСАНЕТО

По отношение на писането, късно проумях или не съм искал да го проумея, че каквото и да кажеш (напишеш), както и да го кажеш (напишеш), с нищо няма да промениш света, нито да ощастливиш някого. Потребността от писането е трудно преодолима, като всяка зависимост, но в редки случаи допускам да е излечима. Аз не познавам такъв, излекуван, но ще се опитам да направя възможното, други да познават такъв.

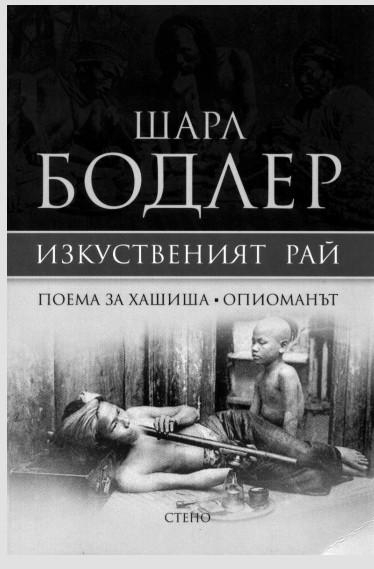
Отидоха си всичките приятели от младите години, остана само една изтъняла сянка от спомена, които няма с кого да споделиш.

Много от хората, които познавам, още от ранна възраст са имали визия за това, което впоследствие са станали, а моята визия е била на слепец в лабиринта на отредените ми дни, и затова равностметката, която се опитвам да направя, е преброяване на травмите.

Целият ми съзнателен живот премина като на чужденец в моята родина, като на другоезичен всред сънародници, и несъмнено тъй ще си отида от света, като духовен безотечественик.

* от прочит

Шарл Бодлер, „Изкуственият рай“, Георги Ходжев – превод и встъпителна студия, ИК „СТЕНО“, В. 2010 г.

Певец на луди страсти, на виното и опиума, аз жадувам само за непознат ликьор на земята, и който самата небесна фармацевтика не би могла да ми предложи; един ликьар, който не противоречи нито на виталността, нито на смъртта, нито на възбудата, нито на небитието. Нищо да не знам, нищо да не научавам, нищо да не искам; да сия и пак да спя, това е единственото ми желание. Чудовищно и отворително, но искрено желание.

Шарл Бодлер

РОДОЛЮБЕЦ, ИЗКУСЕН ВЪЙН, УМЕЛ РАЗКАЗВАЧ

С ХРИСТО МИЛКОВ се запознах преди седем месеца във връзка с издаването на книгата му „Легенда за яснооките“ (2010). Роман за историята на неговия род. Род, преминал през премедията на времето и пространството от началото на XIX век до сега, от селата край Бакаджиците, през пустошта на Южна Бесарабия, през Добруджа до с. Новградец – гр. Суворово, а днес и в гр. Варна. В годините родът на Петър Гюнгюрмезов и неговия син Милко – прапрадядо на автора, оцелява благодарение на силата на индивидуалния дух, на собст-

вените заложиби, на неимоверни усилия и труд. Но най-вече на Духа.

С идеята за този Дух е пропята първата книга на Христо Милков – „Тихина“ (2004), която преди малко повече от месец бе преиздадена. Тя е сборник от документални разкази за хората, които са изграждали и развивали от 1970 г. насам най-секретното поделение на ВМС на България – Тихина, морският специален разузнавателен отряд. Бъдещият боец, застанал пред барьерата на Тихина, чува посланието на нейния Дух: „...като прекрачиш

моя праг, престани да гледаш навън, а насочи поглед дълбоко в себе си. Онова, което търсиш, е точно там, където си. Настрой усещанията си, изостри сетивата си, втвърди волята си, преди да се озовеиш лице в лице срещу изпитанията, подготвени за теб от въздушната стихия; посреци ударите и не се задъхвай от преследването, което ти готвят демоните на земната стихия; не потъвай сред изкушенията и пороците на водната стихия; възкръсни като феникс от изпепеляващия пламък от страсти и чувства на огнената стихия.

Ако устоиш, ще пречистиш сърцето си и ще се превърнеш във властелин на своя вътрешен свят и по подобен начин ще влияеш върху външните неща. Четирите стихии ще ти се покорят.

По всяко време, невидим като сянка, ще се придвижваш по суша, въздух и вода и ще поразяваш превъзхождащи противници на най-неочакваните за тях места...

И завършва: Ако си готов, ако имаш очи да ме видиш и уши да ме чуеш, ако намеренията ти са чисти и благородни, ела! Макари да нямам чувства и да съм отвъд доброто и злото, аз съм

пътят на съзнателната индивидуалност. Стъпи на него и стани мой войн. Защото на духа са подвластни всички оръжия.

Такъв войн е Христо Милков, такива войни е създавал в продължение на двадесет и пет години.

Автор е още на: „Казармата“ (разкази, 2006), „По пътищата към дома“ (дневникова проза, 2008), „През времето“ (разкази, 2010). Писател с философско разбиране за род, традиция, идея, на която да се служи, Христо Милков е умел и завладяващ разказвач.

Иван Иванов

ХРИСТО МИЛКОВ

ИЗКУШЕНИЕ

Връщах се от проверка на наблюдателния пост, който беше в гората на платото в края на залесителния пояс. Въпреки редките дървета Шахматиста и Черния така се бяха маскирали, че едва ги открих. Задачата им беше да водят непрекъснато наблюдение на военното летище и да съставят схема на основните му елементи. От стегнатия доклад на Шахматиста за движението на техническия и помощния персонал ставаше ясно, че предстояше провеждане на нощни полети.

Удаваше ни се възможност да проследим режима на работа на военновъздушната база по време на тренировъчни полети в сложни условия. Но дотогава имаше още доста време, през което трябваше да систематизирам получената от наблюдението информация, да я изпратя в Центъра и да съставя план за действията на групата през нощта.

Пътеката, по която се връщах във временната база на групата, постепенно се спусна в ниското. Сега от лявата ми страна се издигаше висок, отвесен бряг, който белееше на североизток чак до хоризонта. Тук-там тъмнозелени петна покриваха бялата му снага и показваха местата, където избираваше оскъдната подпочвена влага на равна Добруджа. В такава петно от бряст, върба, бръшлян, оплетени плътно с диви лози, бях разположил останалата част от групата.

Пред мен лекият насрещен

ИВАН ОВЧАРОВ

ПЪТЯТ КЪМ ИСТИНАТА ЗА СМИСЪЛА ОТ ЖИВОТА

Марин Бояджиев, „Писма от Източния Балкан“, изд. „Фрувер-ПЗП“, В., 2010 г.

За истинската поезия не са необходими много обяснителни думи. Тя просто трябва да се чете или слуша; да се потъва в нея, както в тъмнооките очи на героинята от „Потомка“ на Багряна, където тъмното не е цвят, а дълбока спотаеност от преживени очаквания и дочакани жажди за откровения. От намерени пътища, по които, обаче, винаги се тръгва, както в она стар история за военните – извадят ли кар-

тите, значи пак ще питат за пътя. Или, както Марин Бояджиев го е казал в „Бране на череши“:

Но ето – обедът последна
сенчица съблече
и идва време да нахраня
гладното си куче.
На колена до дънера животът ми
се свече –
там азбуката на търпението
да научи!

Поезията в „Писма от Източния Балкан“ наистина носят епистоларния привкус на посланието, което трябва да стигне до някого. В двата цикъла (едноименният на заглавието на стихосбирката и „Азбука на търпение-

ки и всякакви гадинки лазеха по лицето и врата ми, мирисливи бръмбари навираха ухаещите си на скункс задници в носа ми. Прашец от цветовете дразнеше носоглътката ми и едва удържах гръмотевичните кихавични спазми в гърдите си. Оставах ми още двадесетина метра, когато отъдно чух предупредително съскане и само след миг току пред челото ми се появи уродливата глава на пепелянка. Рогчето на темето ѝ беше шръкнало заплашително. Не виждах очите ѝ, защото главата ѝ се обърна и нейният раздвоен и стрелкащ се език се насочи към по-лесна плячка. Докато влечугото се двоумеше накъде да поеме, напрегнатото ми като пружина тяло всеки момент беше готово да катапултира под напора на вихреция се в топлата ми кръв ужас. Главата ѝ се обърна. Стори ми се, че сивкавата лява зеница на близката смърт ме фиксира, чула кнтящите удари на сърцето ми. Не

ще гледам как е подреден света...; или:

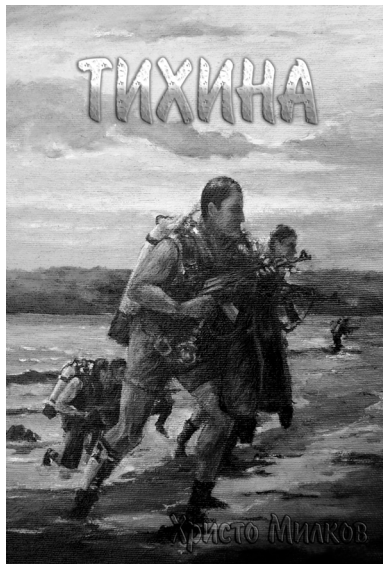
Все по-трудни стават
подредените ми часове,
нощта, обърната наопаки,
не означава ден...

И ако в първия цикъл е толкова важно отекването и недоизказването на смисъла, то вторият изразява вече истинската зрялост на намеренията (почти единствени!) отговори, на докоснатите примамливости, на изминатите пътища. Така, както в стихотворението „Пороците на сърцето“ свършват всички илюзии и остават само болките от следването на илюзии, когато още са били

мечти:

Идат годините! Бият крак
по пътищата на кръвта ми...
С подковани обувки барабанят,
като затворници тропат с
налъми...

И ако към вече цитираните дотук стихотворения прибавим още: „Мост Г“, „Дъждовна пролет“, „Песен за магарешкия трън“, „Милосърдие“, както и много други от стихосбирката, ще стане ясно, че книгата на Марин Бояджиев е събрала много добри произведения, чрез които авторът ясно е очертал собствения си път към истината за смисъла от живота.

В ТЕЗИ ДУШНИ ЛЕТНИ ДНИ, полувише местно началство съвместно се бе заело, да изтръгва стари градски електрически стълбове из корен. Вечни чугунени отливки, а ла сецесион, очертаващи особения артистичен профил на всевечният наш Белоград. Някога, преди толкова много години, първият белоградски кмет, разтропан възпитаник на Роберт Колеж в Цариград – пък неизкушен православец, внесъл стълбовете заедно с малка дизелова централа. През океана – право от Америка. Подир изложение в Чикаго.

Сега, безпощадно изкореняваните стълбове, трябваше да поемат път своят несветен път за претопяване. Вирнати през далечната 1901., те отдавна не служеха за друго освен да напомнят, че прекалено отдавна Европа корени в Америка. Но, кой има интерес към спомени днес? Никой – освен шайка побелели местни откачоси, които се правят че издирват, докато всъщност перфидно погубват.

МЕСТНОТО ПОЛУНАЧАЛСТВО, лицемерно ухилено до уши, се появи и на нашата улица. Възпитано и учтиво даде обяснение всекиму. Обяснението бе от просто по-просто. Премахва се визуалното замърсяване от една отминала епоха, която е отрекла да ползва тези стълбове, зарязала ги, и видиш ли – прокараха подземно електроснабдяване – Нейната Мама Комунистическ! Сега времената са „инакви“. Не каза „нови“, и аз разбрах, че срещу мен стои истински професионалист. От друга страна, продължи да се хили – че и да се кланя без да има кому, изнася се цял кораб истинско старо желязо. (Ето, каква била работата!) Общинският бюджет ще се напълни, допълни, като нищо ще прелее. Тогаз Белоград – приказка ще стане. Не можех да не се затрогна. Ето - общински менажер - искрено загрижен за род и поминък.

Ето – обслужване на гражданското общество - на пълни обороти. Ето . . . Ето – Ba! . . . Ето . . .

Знаех, че на Сотби; така информираше „Таймс“; подобни реликви се търгуват на цени еднакви, с прочутите лондонски телефонни кабинки. От които става и будка за бодигард, и душ-кабина за резиденция, че и душегубка – ако някой някъде постанови. Реших че нашият човек – знаех го от многобройните фалшиви митинги, с тези прокълнати ръждавейки трудно би стигнал, дори на общинска сметка. Освен - в най-близката леярна. А такава тъдява нямаше – и слава Богу – все още няма.

ТАЗИ ОТКРИТА НАГЛОСТ МЕ ВБЕСИ. Реших по граждански да предприема нещо. Независимо, че жена ми тайничко ме подръпваше за крачолата. Не видих ли що е станало, шептеше тя, всеки прави що ще – а никой що трябва. Това ме възпря. Вместо да пипна предприемача за гушата, че да го натикам под крадените железарии в зацапаната пухтяща камини, реших да напиша писмо на Президента. Той е доктор на

политическите науки – не може да не отбира от древни електрически стълбове. После се отказах. С това ли ще се занимава държавен глава на държава в преход? На него му дай да бистри глобалните дела на планетата Земя. По-добре, посъветва ме един близък от кофите за смет, напиши до Брюксел. Там имат Парламент – който мамата си трака. Виж, каза скромният бивш професор по История на КПСС, дори кофите за смет ги подмениха с пластмасови – к’во от туй че са цветни – в Белград винаги всичко е карма-карашик? Точно така щях да сторя. В Брюксел следят за всяка стъпка на всеки Раб Божий на Балканите и Тъдява.

Но, преди да седна зад старата „Ремингтън“, реших да установа броят на изтръгнатите електрически стълбове в локален мащаб. Натъпках раницата с минерална вода и закуски. Заредих джиесема – всичко става. Издебнах жена ми да отсъства – случва се все по-често. Преметнах раница на гръб. И поех, през задрямалия в очакване на задокеанска царица Белоград, да броя пряс-

БОГОМИЛ АВРАМОВ-ХЕМИ

Из подготвената за печат “THE AMERICAN LOG BOOK”

но изкопани дупки. Подир мен се втурнаха бездомните квартални псета. Винаги усещат – нося ли им хапки.

ПО НЯКОЕ ВРЕМЕ УСТАНОВИХ, как бродейки - дупка подир дупка - съм попаднал в старата моя родна Гръцка Махала. Край старият наш Стойнов Хан. На брега на ухаещото на нефт и отпадни води безбрежно Черно Море. Седнах на тротоара потънал в спомени.

Някога, летният прахоляк с цвят на кехлибар, ухаеше на врани файтонджийски коне. Тук се риташе топ – платнен футбол от прежда и парцали. (Сап You imagine!). Прецелвахме се в пики, съградени с плоски камъни подбрани по брега на морето. Въртеше се пумпал под камшик, наричан “тупач”. Играеше се челик-сопа с някое изплъзнало се от Двореца национално Величие. Пиеше се ледена лимонада, без тя да се нарича “Швепс” със странни добавки. Изчакваше се завръщането на Къор Стойчо

Сладоледчията. За да се навърлим боричкайки се, върху полупразните калайдисани баки с непродаден домашно приготвен уханен сладолед. Докато старецът развеселен, си пие кафето.

Не подозирахме, че асфалтът наричан “Кетон”, ще се спусне от Евксиноград, и разпростре в града и около града, за да потопи природата в цивилизован траур и безбройни байри смет.

Не се интересувахме, ще има ли нова и стара телевизия, кабелен и безжичен интернет.

Не гадаехме, как върви пазара с наркотици, че държавността да оцелее. Избягвах да посещавам старата родна Гръцка Махала на байра над Морето, а ето, че невестено прекопания град, сам си ме възвърна. Сърцето ми се сгър-

чи в отврат. Всичко бе безумно, безсмислено, безпощадно и – О Боже! – непрактично променено. Бях преброил 2009 празни дупки - от изтръгнатите из корен - стари белоградски електрификационни стълбове. Зеещи, без някой да ги подравни и запълни.

Хвана ме главоболие. Пипна ме сърце. Огледах се за тоалет.

ОТСЕДНАХ В ГАРАЖ – КАПАНЧЕ. И, що да видя. Пред бара си се клатушка, насам – натам, в такт с удушлива музика и чаша спирт в ръка, моят някогашен съученик Горчо, като си се хили срещу поплютия от мухи телевизор, с най-лъчезарната усмивка, каквато би могъл да излъчи един шестдесетинагодишен бродяга. Възрадвам до немай-къде, че си ме вижда отново. Не харесвам подобни срещи. В тях прозира някаква фаталичност.

Друго си е, ако се договориш предварително. Всяко лято, Горчо качва Трабанта в столицата, за да изкара месец-два любовни занятия по плажа. Отсядайки в домът на Чичо Коста Явление-то. Някогашен концертмайстор,

безплатен учител по цигулка на вси момчета в махалата, лютиер на вълшебни цигулки за конкурса в Провадия. Починал с длето в ръка, на деветдесет и девет годишна възраст, (Без да каже ах – ох!), под рева на булдозери, рушали последните остатъци от древен Белоград. Не бях виждал Горчо от години. (Дали, защото не бях се мярвал тъдява?) От античната Гръцка Махала на Белоград, градена с камънаци от старата градска крепостна стена, не бе останал камък върху камък. Даже знаменитата Къща на Слънцето на страхотния някога род Николеди, вече я нямаше никаква. На нейно място извисяваше ръст безобразен блок от стоманобетон, чийто алуминиеви черчевета трябваше да напомнят кораб. От стогодишната липа на Дядо Вергиев не бе останала дори сламка. Някогашните кленове бяха изсечени пряко ред и закон. Не се разбрало, кому пречат всъщност тези здрави-читави дървеса. На мястото на къщата, в която се бях родил, из чийто плочест двор някога се носеха песните на Леля Зорка-Песнопойка, буцеше квартален трафопост с разбити стоманени врати. Само да ти стиска – влезай и граби.

На мястото на домът, в който бе отраснал Горчо, и в чийто двор някога бликаше целебен извор, зееше безобразна яма запълнена с найлонови отпадъци и миризлив жабуняк. Две съкровни съседни улици, по примуица на известен архитект, бяха превърнати в безлична асфалтирана площ. По нея се наддаваха тълпи освирипели безстопанствени кучета, а по тротоарите домуваха клошари.

В гаражите процъфтяваше икономика в сиво: “Куку-Магацин”; Погребална агенция „Бъдеще за всички”; Продавач на домашен мед Do-It-Yourself”; Храни за

домашни любимци от внос; Компютри втора употреба – от внос; Агенция за задгранични запознанства; Огромен магазин за дрихи втора употреба “International Pick-Pockets”; джебното гаражно барче “Аризона” в което бях отседнал поради нужди от всеобщо естество. А над гаражите вървеше обичайният, майсторски прикрит, Потомствен Белоградски Глад. Никакъв остатък от китен двор, в който да лежи; под наниз чироз и асма, под аломатна смоковница и мъдър нар, между бодлив финап и красна райска ябълка; прясно калъфатена гемия ухаеща на мерлуза. От аромата на Стар Белоград не бе останало нищо. Освен може би кош ментета в музея. Натъжих се до безкрай. Понякога ми се струва, че само аз го мога. Мнозина твърдят, че Великолепното Всесилно Черно Море, Всевечния Темарин, отдавна не отбива вълни с безумна сила - както някога, а прави това с притаеното гневно безразличие на потърпевш умирающ. Не съм убеден, че е именно така. Но, ако е – горко нам ... Горко на идещите подир нас

мейство на Горчо се разполагаше в общирна аристократска къща с баня, самостоятелен двор с тераса и асфалт, пиано в хол с маслени картини по стените, и гараж с разбита стоманена рулетка, където с момчешка помощ се разпадаше занемарен “Форд” с дървено кормило. Родът Горчо притежаваше безкрайни хектари земя по байрите над Белоград. Баща му, полковник от запаса, по време на Войната бе служебен кмет на село Среден Чифлик, околия Белоградска, област Варна, Царство България. По време на размириците предхождащи руската окупация, отървал куршум, но подир това за дълго настанен на топло.

ПОМНЯ КАТО ДНЕС ДЕНЯ. Когато нещастният човечец, бившият военновременен служебен селски кмет, бе доведен под конвой да оправя уличния плочник. Точно пред вратата на собствения си дом. Робство нямаше – вече бе свобода, но затворниците даваха труд на бригадни начала.

Помня там, зад металната ограда, лицето на Горчо обляно в сълзи. Как се гледат един – друг, без да могат дума да си кажат. Горчо в ученическа униформа, и ярка червена вратовръзка. Баща му – в раираните дрехи на политически затворник. И милиционер с трофеен шмайзер между тях. От тогава бяха изминали петдесет години време. Но споменът, бе особено тежък. Щом на мен тежи, рекох си - как ли не тежи на Горчо?

- Имаме едно семейно “Място”, – повтори и потрети Горчо, – специално за него си взех отпуск. Да го окося. Да го поля. Да го обгрижа ...

- Времето – ще стигне ли? - Малко са два месеца за това “Място” – тъй да знайш!

Какво ли искаше да каже? През онези страшни, диви следвоенни години, кварталната месопродавница бе преустроена в млекоцентрала. Докато строещт вървеше, отбор махленски момчурляци всяка вечер влизали през почупените прозорци. Потъвахме всред лепкав и загадъчен полумрак. Убеждавахме се един-друг в храброст. Разбивайки с мечти – задължителната по онова време кърмъз-тъмната. Проскърцаха ръждиви вентилатори. Невидимо прърхаха прилепи. Пробягваха нападливи плъхове. Придвигвахме се по небезопасните етажи, способни да рухнем в бездъното подземие. За което се знаеше, че води до древни катакомби. Белоград е стар колкото света. Но, кого интересува всичко това освен вечни момчурляци като нас?

ПОДИР ДЕНЯТ ЗА БАЩИНА ПОПРАВКА НА ОБЩИНСКИЯ ПЛОЧНИК, пред родния дом на Горчо, в полунощ, двамата проникнахме в неохранявания от никого строеж. Седнахме до каца с вар, върху купчина пясък. Над главите ни гукаха гълъби. Цвърчаха разбудени ластовици. Времето на Времената бродеше през нас.

Бях готов да задрема, когато

На стр. 7

От стр. 6
Горчо тихо обяви.
- Сега ... Ще си тегля ... Ъх!
... Куршума ...
- С патлангач, ли? – умееше да се шегува.

- С парабела на Стария.
- Ха, де!
- На Папа парабела конфискуваха. На Дядо не успяха ...
- Бре, де-де!?!
Помислих, че ако е полудял

то ще да е било точно по обед. Когато Горчо надуваше безгласен плач, а баща му хапваше от алуминиева купичка постен затворнически боб. На земята на пресния тротоар, от другата страна на предвидливо заключената врата. Под погледите на съседите и съседки. В мрака Горчо се размърда, и аз чух, как затворът на един пистолет изтрака.

- Недей!
- Ще ...

Захванахме да се борим. Студеното желязо запълзя. Ударих Горчо през ръцете. Пушкалото пропадна през етажите надолу, където глухо изгърмя. Високото хале отрази многократно. Телефон зазвъня неударимо. Хукнахме изплашени навън.

СЕТИХ СЕ ЗА ВСИЧКО
ТОВА, А ГОРЧО СИ СЕ ХИЛЕ-
ШЕ НАСРЕЩА.

- Онзи пищов, – припомних, – още е в мене ...

- Ха, де! – отсече по хлапашки. – Да ми го върнеш – а?!
- Той си е твой!
- На Дядо е ...

Отново заговори за “Мястото”, как едва го опазил, как столничната управа се обадила на варненската, а тя на кмета на Белоград. В тази страна, заяви Горчо, законът върви, ама няма кой да го движи.

- Има ли кой да го движи – законът върви! – заяви и замлъкна.

Просветна ми - става дума за гробищно място. Бе време на авангарден проект за преместване гробищата извън града, че

да се построи на тяхно мясно Бизнес Парк с хотел-ресторант. Както някога, в краят на тридесетте, това бе сторено с Гръцките Гробища в Морската Градина на Белоград.

- Това е гробница, – отсече Горчо, – знаеш, бяхме състоятелни хора. Намерих я разбита.

Изрече го дръзко и високо. Разбрах, че бе пиян.

- Инаф виски, – рекох, – и на бирата инаф, че хората ни гледат!

- Ще видят те, – изгърси Горчо. Бе същият, но понапълнял и побелял, – ще почувстват ...

Замълчахме. Бяхме ли си казали всичко? Приятелството и откровеността отминават, заедно с годините. Остават общите спомени. Повечето от горчивите.

ПО ПЪТЯ КЪМ ДОМА, във виещия на завоите „Трабант”, Горчо се отвори да разказва. Правел наука, истинска наука, която се прави на земята, но лети в космоса. Обиколил целият лъжовен свят. От партиотически подбуди отказал – да остане в Щатите – където пара се лее из ведро. Не харесвал, че съм се изоставил.

БОГОМИЛ АВРАМОВ-ХЕМИ

Из подготвената за печат “THE AMERICAN LOG BOOK”

Какви са тези оредели коси? Защо е този гол череп? Не спортувам ли – тенисът вече е достъпен?

Ами голф – игрища колко щещ! Каква е тази рошава брада? Защо се нося така орфан? За писател ли се имам, или за пророк? От какво ли, би могъл да преживя един непризнат писател в провинциален Белоград? Беше си отговорил сам.

- От подаяния ...

- На ранина – по тъмнина, – допълних, – обикалям кофите за смет, та събирам отпадни карто-нени кутии.

- В други страни, това е сериозен бизнес. – отсече. – Ще ти изпратя една неръждаема количка. Токущо я завърнах от Луната. Бракувахме я – макар да не е радиоактивна. Някакъв метеорит я цапнал право по герба, а това е обидно. Премълчах. Тези връзки на върха – винаги изненадват. После се разядосах. С космическа карета – хартия да събирам – ха де!

- Заран, като стана от пишещата машина, – промълвих с гнусота в душата – тръгвам по кофите за смет. Мимоходом сортирам откритото. Кое е за четене – у дома. Няма нужда да ходя на библиотека. Към обед занасям двадесетина килограма в приемателния пункт. Всред онази мръсотия! Аз, писателят с толкоз много книги. Но за обед, о!, за обед разполагам със стотинки за едно кебапче.

- Що ще чиниш – карай! – И се захвана да звъни за лунната карета – по DHL незабавно да ми я изпратят.

Щом оправи нещата, Горчо отново заговори за принципи, за хипотези и за постижения. На някакъв много висок симпо-

зиум – черно на бяло даказал, че пръстените на Сатурн не са нищо друго освен масирано изстрелване на изкуствени спътници преди милиони години от жителите на планетата Сатурн, които вече никакви ги няма. Защо ли? Защото са се преселили на Земята.

Според вас, какво бих могъл да добавя?

- Сбъркали са, тези сатурнианци – не на място са попаднали!

Помълчахме. Нищо друго не оставаше, освен да го изслушам.

- Третото хилядолетие, – продължи Горчо, – третото хилядо-

летие е хилядолетие, на масово достъпни високи технологии. За всичко, и за всички.

- Така е, – отвърнах, – и с рециклирането на кашони е така.

Достъпно е за всеки. Трябва само да имаш хубава ръчна количка. Качва производителността ...

СТИГНАХМЕ ДОМА. Не пожела да влезе. (Допуснах, че си се страхува, да не го откраднат!) Втурнах се в мазето. Там, в дървена бъчва с вехтории, съхранявах парабела на покойния полковник о.з. на Н.В. - Горчо Горанов Горачев. Намираше се в изкормена книга с твърди дървени корици. Налучках книгата опипом. Излязох на улицата. Поогледах се, па бутнах книгата в жабката на колата. Едва се побра. Горчо благодари, па ме прегърна и целуна. По бузата ми остана влага. Даде мръснишка газ, и изчезна зад недалечния ъгъл, където зееше по-редната дупка на трайното беззаконие, обхваляло тези земи от как свят светува. Знаех, че отново праща към старата Гръцка Махала, където ще отседне в същото

веднъж завинаги – рамо до рамо кротуват: мошеници и знаменитости, велможи и глупци, невинни жертви и почтени разбойници. Иначе казано нещастни белоградци. Носех букет карамфили, заедно със свещ като копраля. Старото приятелство изисква жертви, казвах си, а гладуването е достойно и полезно. Всичко зависи от това, как го правиш. И, разбира се, закъснях.

НА ГРОБИЩАТА ЦАРЕШЕ
СУЕТНЯ.

С мъка си пробих път през тълпата. Една линейка изпищя и дойде, и се разтвори. От нея измъкнаха носилка, разпнаха черен найлонов чувал. Върху отрупаната със сладости панихидна маса, лежеше старият парабел всред локва кръв.

- Дошъл да прави панихида, – отвърна отчето, щом ме позна, – никой не се отзовал. Бил поканил – по партийна повеля – половин Белоград. Чакал, чакал, чакал, пил една ракия, че и втора, че и трета, па се гръмнал в устата. С този ръждив парабел. От къде го е набарал?

Чакаме полиция.
Ама че поп, рекох си, изповяда се като пред Дядо Владика. Страх го е да не го пипнат за мюшерия? Дядо Попе, Дядо Попе – взема ли душ, направо на ченге изглеждам. Представям си що ще да е – втурна ли се с космичната карета напреки през Белоград – картон да събирам – пари за кебапче в криза да изкарам.

ПОБЪРЗАХ ДА СЕ ОТДАЛЕЧА.

Не биваше да губя време. На идване към гробищата бях открил чистичко микросметище, с купища хубав картон за ковчежи. Шях да изкарам и за бира, и за кебабче. По целият път до дома не преставах да си повтарям, какво, че през третото хилядолетие високите технологии ще бъдат масово достъпни.

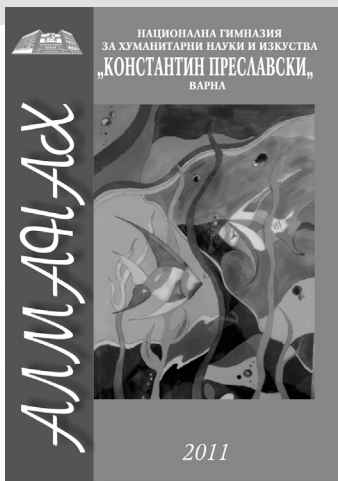
КНИГОПИС

Алманах на Национална гимназия за хуманитарни науки и изкуства „К. Преславски”, изд. „Славена”, Варна, 2011 г.

БИЛЯНА ТОДОРОВА

А в полунощ ме будят мислите на скитница.
Едно легло ме приковава към зората.
Едно легло приспива немите ми писъци
и моят глад за бягство пали тишината.
Защо? Градът отвън е буден както никога.
Зови ме, свят! Бъди разблуден и покварен!
Зад тези четири стени ме дават писъци,

зад тези четири стени изригва адът.
Когато мракът се удави във прозорците
не искам повече да плача за пространство.
Макар охулена и цяла грейни пориви,
аз пак копнея да съм жива и да вярвам,
аз пак ще тичам до последните си удари –
сърце, останало без повече въпроси.
Аз имам само пътя – да не спирам никога,
и моят глас кънти, и стъпките ми боси
летят по твоите непокорени улици,
и моят празник пак е празник на живота:
във полунощ ме будят мислите на скитница –
не съм родена да не се превърна в огън.

Дима Димитрова, „Песъчинка”,
ИК „СТЕНО”, Варна, 2011 г.

ЖРЕБИЙ

Слагам ухо на земята
и нея тихо, тихо...
Да не събужда тревите.
Сред тях е златната пчела.
Тя чете тайните, изписани
по багрите на цветята.
И искам да бъда пчела!...

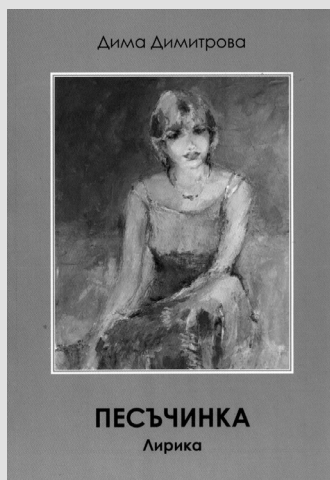

Красимир Георгиев.
„Двустийния на Красимир”.
ИК „Флорир”. С., 2010 г.

Двустийните миниатюри на Красимир Георгиев (автор на множество книги и редактор на множество издания, директор на издателство; бил е също автор и водещ на телевизионни поредици по БНТ; носител на литературни награди) са блестящ пример за това как може в няколко думи да бъде изказан цял един космос. Философия с намигване. Анализ и себеанализ с усмивка. И малко горчилка. И мъдрост. И още нещо. Прочетете тази книга!

ЖИВОТЪТ

Животът продължава,
животът продължава,
животът продължава,
животът продължава,
животът продължава!

Уляна Паскалева. „Душа
преди разпролетяване”. Изд.
БОН – Благоевград, 2010 г.

Уляна Паскалева е доктор по електроизмервателна техника, преподавател в Югозападен университет “Н. Рилски” - Благоевград. Новата ѝ книга съдържа хайку, стихотворения и афоризми. Редактор: Спаска Миховска.

* * *

Вишнев цвят
в окото на кладенеца –
ранен циклон.

ПОЕТИ ОТ КЛУБА НА КУЛТУРНИТЕ ДЕЙЦИ В СЛИВЕН ЧЕСТИТЯТ 20-ГОДИШНИЯ ЮБИЛЕЙ НА СДРУЖЕНИЕТО

**КРИСТИАНА ДОБРЕВА -
СТАНКОВА**

СМИСЪЛЪТ

Безкрайно дълго и безкрайно кратко
живеем тук в абсурдния си свят
и търсим начин да преглътнем факта,
че всеки ден е крачка към смъртта,
но няма как на Времето крилете
да вържем със копринено конче
и всъщност някой знае ли, кажете, –
в каква посока Времето тече,
че всеки миг отлита безвъзвратно
и всеки изгрев ражда залез нов,
а всяка обич точка е повратна
във нечий скучен иначе живот.
И колко дълго или колко кратко
тъгуваме по вечната любов,
която ражда се спонтанно някак,
а после ни обсебва до живот.
Какъв е смисълът на дните преброени...,
но ние сме щастливи всеки миг,
във който глътка въздух сме поели
и в тази глътка крие се Светът.

АНТОН ГАНЧЕВ – ДЯДО ТОНИ

ЖЕНА

Като пролетно цвете
радваш мойте очи,
а косата ти свети
като лунни лъчи...

Като пролетен шепот
галят твоите ръце,
а, събудено, с трепет,
пее жадно сърце!

И те чака – жена многолика
Като майка – свещен благослов...
Като скъпа любима те вика,
като обич и чиста любов!

Че по пътя трънлив на живота
мрак ще бъде без тебе денят...
Ти ми вдъхваш надежда в доброто...
С теб намирам най-верния път!

И – застанал пред теб на колене,
ти поднасям сърце и любов!
И през бури и зло – неотменно,
знай – да бъда до теб съм готов!

МИЛЕНА НИКОЛОВА

КАТО КОТКИТЕ

Настръхнали венци,
настръхнали надежди,

настръхнала виелица от чувства.
Когато между тръните,
сърцето си забия,
разцъфва роза в кофата на дните ти.
И бликва нефт от обещания
и перести порои шурват.
Не ми се мисли,
хич не ми се мисли.
Преструвам ли се на повърхностна
и плоскостъпна,
нещата тръгват някак леко, леко...
Настръхнали венци
от купести целувки.
Сюжетът плава някак тежко и жестоко.
Промивам с риванол кървенето,
за да не продължат нагоре раните.
Душата ми не бива да докопат,
защото страховете ми са бисерни
и няма как да ги харижа.
(Стисната!)
По клоните ми ще разцъфнат,
като в улеи дъждът във тях ще приютявам.
Излюпиш ли се,
с дъжд ще те поля –
да се разбудим и да отпразнуваме,
защото като котките настръхнали,
освен да се целуваме и съскаме,
и раните си можем да облизваме.

Д-Р СТЕФКА ДАНЕВА

МОРЕТО

На Марина Корновска

Морето не познава залеза,
в морето само изгрев има.
От изгрева вълните му златеят
и песен носят, и тъга, и сила.

Безбрежни са очите на морето,
тъй както е безбрежна самотата
на мъдростта, приела безусловно
във себе си да сбира времената.

Танцуват винаги очите на морето
със страст любовна, но незрима.
Морето не признава залеза.
Морето само изгрев има.

НЕЛИ МИНДОВА

ОЧАКВАНЕ

Във пясъчните думи
на безмълвие
и крехкото пространство
на раздяла
без тихото присъствие
на думите
по леката ефирност
на водата,
мигът е само сън в съня ни
и светла точица безвремие.

ДИМА ДИМИТРОВА

ЕЗЕРОТО

По този път обичам да минавам,
опънат край спокойната вода –
във нея още детството ми плава,
окъпано в зелена свобода.

Тук пееха шурците със наслада
в светулкувата нежна тишина.
Потръпваше луната – светла, млада,
над нощите. Безгрижна равнина...

Цъфтяха буйни, ярки цветовете.
И клони се огъваха от плод.
И гледах как звездите меко светят.
Пилеех щедро краткия живот.

По този път обичам да минавам,
да спра, да пипна старата вода,
но никога така и не успявам
да видя там онази свобода.

ВАРНА В КАРТИНИ

Христо Каварналиев - Стара Варна. Римска кула, акварел, 33/49 см.

БЕЛИЯТ ЛЕБЕД

Криле разтворил, белият ми лебед
царствено нагоре се издига.
Водите набраздени, бедни,
със капчици се мъчат да го стигнат.

Протегнал към простора шия,
притеглянето земно превъзмогнал,
отлита към пространствата, ония,
които никой земен не достига.

Лети. В душата си понесъл
белите надежди надалече.
Попил дълбоко жизнения смисъл,
той жител на Небесното е вече.

КАМЕН НИКОЛОВ

Безпределна пустота
от прозорците ни блика.
Всяка утро е игла
за душата и езика.

Посивели синове,
дреме в потните ни пазви,
непораснало дете,
дето вечно са наказвали.

Със посърнали мечти
дните ни са украсени.
Като скъсан джоб личи
жалката ни примиреност.

Непоръбеният сън
на клошара в махалата
не в петите ни е трън,
а пейзаж за сетивата.

Дъщерите ни навред
заведенията кичат.
Тротоарен сладолед
по бедрата им се стича.

От екраните стърчи
естеството на нещата.
По лицата не личи,
но затънали сме в блато.

Безпределна нищета
в дните ни сега намира.
Точи своята коса,
тая дете не подбира...

Непредвидимите неща
безмълвно във душата слизат.
Кръста от вчерашни слова
е белега от кръв по ризата.

Отворените сетива
на чувствата вещаят драма.
Колосаната суета
тежи след болка от измама.

Далечните мечти сълзят
от корена на естеството.
Посоката е само път,
по който връща ме животът.

Отречените висини
отравят хляба на перото.
Небезметежни от вини
витаят мислите самотно.

Непоправимите неща
душата ми до смърт изгризват.
А колко грешки на страстта
изтичат ден след ден от ризата....

ЕЛИ ВИДЕВА

ГРАНИТ

Този дъб ме сънува
с изподраните детски пети,
с пощръкелите плитчици,
все заплетени в клоните,
със смеха като бисерен дъжд,
звънко рукнал по кривите корени.
Той е стар,
на хиляда и много години.
Има памет, събрана в листата.
Подари ми едно...
И до днес имам белег
със къдраво ръбче в душата.

ЕЛИ ГЕОРГИЕВА

И ДѐРОТИ ПРЕВЪРНА
СЕ В ЖЕНА

Да. Бяхте трима – млади и прекрасни,
на Дѐроти отбраната тайфа.
Лудувах с вас, безкрай щастлива раснах,
сред камънаци, джоджен и трева.

Закриляхте ли, аз ли ви закрилях?
Не зная – бях си палаво дете.
В пчелините пчелите люто жият,
без да делят момиче от момче.

Плашило, Лъв, Човек от тенекия
и Дѐроти с развятия перчем,
дори цигара можеха да свият
от репей в листенце от бадем.

Предгвквайки стипчивите смокини
от клони, сякаш вени на Граал –
дърветата в съседските градини
ни канеха при всеки плод узрял.

Прескачах плет и бой ядах наравно
с ожулени ръце, крака и нос,
докато някак си неуловимо бавно
надвисна сянка над страната Оз.

Навярно грешка бе, когато някой,
вместо беззлобно да ме зашлеви,
или с юмрука да ме тресне яко,
погледна ме с пораснали очи.

Добрата приказка така загива –
изгаря през синкопа на сълза.
А Дѐроти, все още да е жива,
за жалост се превръща във жена.

Притисната от своята Голгота,
тя вади нежелания си коз.
Несъвместими вече със живота,
стопяват се героите от Оз.

ПЛАНИНСКО СЕЛО

Ранна утрин. Небето – смълчано.
Из оборите – рядък светлик.
Домовете забили коляно,
ревматично болят без вик.

Разредено комините пушат.
Лястовиците пазят гнезда.
Не перпелят в чучурите. Суша
е натегнала трудна земя.

Камънакът мъхясал се ръби –
господар сред простора благат
и надвил всички старци беззъби,
залюлени към другия свят.

ВДИШВАНЕ

Стъпките ти отекнаха в мене,
в тъмни нощи ми носеха лек.
Сред безсъния, в дебри зелени,
жадно – иде ли – чаках човек.
Сто безлуния са ми чеиза,
а сърцето ми – тежък облог,
притреперва под тънката риза,
борейки се и с Дявол, и с Бог.
В ято ястреби пърха душата,
но се плъзва – надолу влече,
все към тебе – кръстта на земята,
най-накрая да се прикове.
Там, където с очакване слята
се огъвам – листенце на дъжд,
вече няма ги двата ни свята,
а едничък – на първия мъж.

ИВАН БЪРЗАКОВ

ПУСТИНЯ

...Но как ще се върнем в оная пустиня
предишна,
когато ридае в сърцата ни споменът
скъп?
Димитър Бояджиев

И ще се срещаме –
самотни сенки
във живота си.
Очи
ще търсят
жадно
другите очи.

Напразно е!
Подвижни
мъртвци,
които виждат се –
но без да се съзрат.

Наоколо
Вселената е празна...
Празна.

ЩЕ СИ ТРЪГНА
БЕЗМЪЛВНО

Страшна мисъл зрее
нейде в дълбините
на душата мрачна.
Димитър Бояджиев

Ще си тръгна
тогава –
безмълвно, изтръпнал,
без сили накрая,
мъчително бавно от теб.

Да избегна забравата
за тръпчивия допир
на две малки устни.

Когато съм сам.
Там.
В безкрая.
В безкрайния ужас, без теб.

ПРЕДИ НАСТЪПВАНЕТО
НА НОЩТА

На всички безвъзвратно заминаващи –
и тук, и в смъртта.

Угаснаха в мен
небосклоните.
Прекаршени са клоните
на сетната надежда
тук.

Остават ми
броени дни.
Ела до мен.
Седни без звук
и прегърни ме.
Не поглеждай!

Да помълчим.
Самотни статуи, безименни –
изваяни
в безкрая.

КИРИЛ ГЕОРГИЕВ

СПОМЕН

Спомням си
септември коленичеше
пред едно притихнало море.
На брега
ме чакаше момиче.
То приличаше на чайка,
аз приличах на орел.
После много есени
не заминаха на юг.

Любовта ни беше
дълга песен,
но я слуша вече друг.

РАЗМИСЪЛ

Мойте стъпки
пътека не правят.
Мойте думи
са думи без глас.
Всеки ден закъснява.
Всяка нощ е без власт.
Нищо няма да се повтори
щом живота
на изток пътува ...
Господи,
само със тебе говоря,
но един от двама ни
вече не чува.

ЙОНКО ЙОНКОВ

ИЗПОВЕД

На времето през дните сиви минах.
Вървах по път неясно очертан.
И много истини измамни сринах
да не остана неразбран.

Вървах със другите. До мен уж бяха ...
Мълчеше все безкрайното поле.
Над мене само птиците летяха
и вярвах в техните криле.

Те носеха мечтите ми високо.
Да срещат бури и скали.
А в себе си тъгувах аз дълбоко,
че хората не са орли.

ВТОРИ ЮНИ

На този ден в дванайсет спрете!
След сиренния вой – тишина.
На везните живота сложете
и дарете минута една!

ВАРНА В КАРТИНИ

Христо Каварналиев - Стара Варна. До църквата Св. Георги, акварел, 51.5/ 34.5 см.

Христо Каварналиев - Стара Варна, акварел, 49/34 см.

ЕКАТЕРИНА МИТЕВА

МУЗЕЕН ЕКСПОНАТ

Аз съм зар!
Зар от кост,
но не помня каква!
И да помня, защо да го казвам?
Зная много, но всичко си има цена,
с многоточия тук ще разказвам.
Днес е тихо в музея – с мен все е така –
тук, в музея на зар не играят.
Подминават ме лесно – аз нямам цена,
но цена на душите поставям.
Парадокс, но съм точно до две обеци –
с тези две обеци се познавам.
Помня как душегубстваха в тежки коси!
Аз така, като тях, не ранявам!
И търкалях – едно или две, или три,
рая бях, бях и черната котка,
степ играех на гнилия орехов плот
и танцувах с лъжовна походка.
Вечер спях до рибарските куки за лов,
между чирози в старата лодка
и от алчност, за власт бях на всичко готов –
късче кост, ала страшна уловка!
Но минавах те – тези две обеци,
разлюлени, в коси като мрежа,
не успях като тях да убивам така!
Май оставам си – късче невежа!
Аз съм зар!
Зар от кост!
Но не помня каква.
И да помня – защо да ви казвам?
Ала помня – смъртта ми дойде от жена!
Колко пъти умрях ли, да казвам?!

МИЛЕНА БЕЛЧЕВА

Неделно те придърпвам върху себе си,
усмихнато те впитам
в следсънни нежнощения.
А ти се взираш в слънчевите зайчета,
които неусетно са се вмъкнали
през тънките завеси на деня
и топло осветяват раменете ми.
Примирам от изящното на пръстите,
рисуващи по мене петолияния,
а тръпките – разбягали се ноти –
със устните превръщащи в цветомузика,
която с пролет пръстите гримира.

Отпивам те с искрящо наслаждение,
въздъхвам те с разтапящо примирие.
Възкачвам бавно сенческите хълмове,
в пулсиращия мъх по тях потъвам.
Завиваш ме със сладостно безвремие
и ме засищаш с миг великолепието.

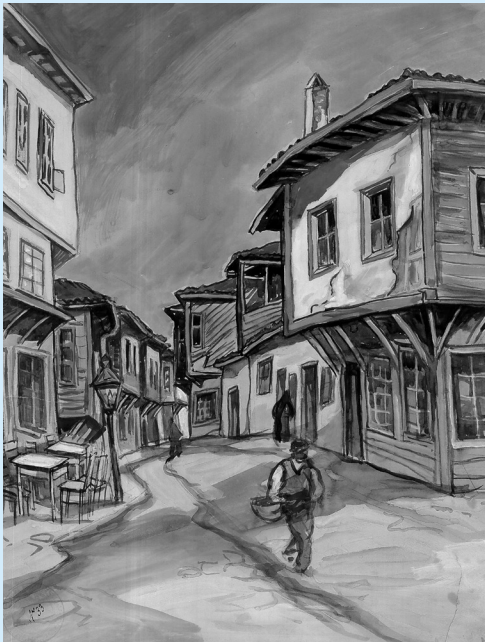
И мъдра безразсъдност ме превзема.

Заплиташ портокалови цветчета
в уханната игривост на косите.
Пречистваща вълшебност.
Възторжена покорност.
Начало, чийто край е удивителна!

Немея от неказани следдумия,
по знамето на гордостта извезани.
Най-силен – в своята мъжка уязвимост!

Неделно те придърпвам върху себе си...

ВАРНА В КАРТИНИ

Христо Каварналиев - Стара Варна. Старинни къщи и улица в Гръцката махала, акварел, 32/42

Христо Каварналиев - Стара Варна. Поглед откъм морето, акварел

Христо Каварналиев - Стара Варна. Турската махала, акварел, 43/53 см.

ИВАН КЪОСЕВ

ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Да, Възкресението бе неземна светлина.
Но преди него те разпънаха на кръста.
И колко обич трябваше на твоята душа,
за да простиш на жадните за мъст.

Защо ли, Господи, към Възвисяния сме
толкова жестоки?
Не му прощаваме, че е така недосегаем.
Къде лети – не искаме да знаем.
И тъй... затъваме...
затъваме в порока.

МАРИЯНА ХРУЗА

ПОСВЕЩЕНИЕ

Да ме калиш отвътре с обич нажежена,
да ме гасиш с вода от потни стомни,
да ме душиш с халка на лунен пръстен,
в търпение да ме удавиш, да ме няма,
а да ме има в благослов и в песен,
на мислите ти покрива да бъда,
на чувствата ти – злачната постеля,
в бездънна нощ – въздишка на звезда,
следа от кръв след яростна целувка.

Да ме издигаш над земята с обич стръмна
и върху пламъци високи да ме хвърлиш,
по върховете им душата ми да мине,
да се превърна в драконова птица,
с изсъхнало крило небето да достигна...

И в ада на небето ще те чакам,
макар да зная, че си го създал за мен.

РАДОСТИНА ДРАГОЕВА

ОТВЪД ПРЕДЕЛА

Вперила съм очи
отвъд предела на зримото.
Някъде там се потапя
земната обвивка на залеза ни.
Някъде там се събужда
новият ни изгрев.
Сапунените облачета в нас
спират да сълзят,
докоснати от надеждата.
Ражда се огъня.-
Изпепеляващ,
разпръскващ Светлината,
съзидателен.
Лумне ли веднъж,
започваме с всеки нов ден
да изхвърляме
по едно грапаво камъче
от прозрачната епруветка в нас.
И сме осъзнали, че трябва
да предадем и
на скачените си съдове
духовна чистота.

ИВАН СТАВРЕВ

МИРАЖ

С лястовички щипнат върху жиците
съхне вятъра на слънце. Аз се взирам
в пъстрото зелено на очите ти
и те търся, и не те намирам.
Има ли те или си измислила
шеметно съня ми прекосила.
Самодива ли завистилица
те й опила с тъмна сила.

Неподвластна и неумолима –
сянка, за която нямам рима.
Тръпка. Танц със стъпка трудна.
Песен, за която нямам струна.
Зла стена отглежда помежду ни
болка, за която нямам думи.
Някъде в очите ти зелени,
безнадеждно разделени,
тихо плачат гургулиците.

А вълн,
с лястовички щипнат върху жиците
съхне вятъра на слънцето.
И в небето с облаци изпъстрено
все се взирам,
все те търся
и не те намирам.

ЛЮДМИЛА БОГОСЛОВОВА

ТРИПТИХ

1999 г.
Рисувай ме – като художник
с най-ярките ми цветове.
И заложил на мнимия триножник
платно от думите на моите синове.

Наслаждавай бавно като фуст
една връз друга – светлини.
Пътеките да бъдат пусти
на недокоснатите дни.

Вземи морето от нозете.
В очите ми сложи го ти,
а пък звездата от небето
на пръста нека да блести.

Целувай бавно, щом изсъхна...
Мигът ще ме отдалечи.
Без тяло като дреха върхна.
Икона! В рамка ще мълчи.

2008 г.
Наслаждавай бавно като фуст
една връз друга – светлини.
Пътеките да бъдат пусти
на недокоснатите дни.

Какво да ги правя сега –
толкова пусти пътеки?
Криех се от любовта
обич не давах на всеки.

Събрах светлините във скрин –
пълзят като фарове нощем,
изкачат навън до един,
И търсят гърдите ми още.

Какво ли да правя сега –
пред толкова пусти пътеки?
Намери ме днес любовта
И...
Хукнах за лек по аптеки.

2011 г.
Наслаждавай бавно като фуст...

Ти търсиш моите гърди...
Очите ми! Очите на писана...
Изтекоха и златните води.
Живот ли е или е рана?

Ти чакаш моя глас – накрая
да мачка на деня беса,
и дълго във чаршафа да догаря
искрата, огъня, страстта.

Един прозорец да отворя,
да видя кораб – на брега гребло.
Поискай всичко да повтора
от нашето виенско колело.